

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

O'ZBEKISTON DAVLAT SAN'AT VA MADANIYAT INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

O'zDSMI rektori

N.B.Sayfullaev

2024-yil "3" *avgust*

Ro'yxatga olindi: № BD-60320400.
2024-yil " " "

**O'ZBEK TILI
O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi: 100 000 – Ta'lim;
200 000 – San'at va gumanitar fanlar;

Ta'lim sohasi: 110 000 – Ta'lim;
210 000 – San'at;

Ta'lim yo'nalishi: 60211100 – Aktyorlik san'ati:
(qo'g'irchoq teatr aktyorligi)
60211200 – Rejissorlik
(kino va televideniye rejissyorligi, dramatik teatr rejissorligi);
60320400 – Kutubxona-axborot faoliyati
(kutubxonachilik va bibliografiya).

Fan/modul kodi O'zRT 20014	O'quv yili 2024/2025	Semestr 1, 2	ECTS-Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili o'zbek		Haftadagi dars soatlari 2	
Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
O'zbek tili		60	60	120
1.	I. Fan tavsifi O'zbek tili fani o'zbek tilining jahon tilshunosligida tutgan o'rni, boshqa tillar bilan chambarchas bog'liqligi, ilmiy mohiyati, ilmiy-amaliy xususiyatlari, til sathlari va ularning o'ziga xos xususiyatlari, dunyo va o'zbek tilshunosligida olib borilayotgan izlanishlar, tilning taraqqiyot tamoyillari hamda o'zbek tilining boshqa fanlar bilan aloqasi kabi masalalarni qamrab oladi. Ushbu fan, shuningdek, tilning ijtimoiy hodisa ekanligi, tarixiy taraqqiyoti, yetakchi tamoyillari, ilmiy-nazariy qimmat haqidagi zaruriy bilim va ko'nikmalarni shakllantiradi va rivojlantiradi. II. Fanning maqsadi I. Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarning o'zbek tilidan egallagan bilim va ko'nikmalarini mustahkamlash va yanada kengaytirish, tanlangan ixtisosliklar doirasida davlat tilini puxta bilishlariga yordamlashish, ularning og'zaki va yozma nutqini kasbiy atamalar bilan boyitish, o'zbek tilidan yuqori darajada nutqiy savodxonlikni ta'minlashga erishishdan iborat. III. Ta'lim berish natijalari Ushbu fanni muvaffaqiyatli tugatib, talabalar quyidagi ko'nikmalarga ega bo'ladi: II. Fanning vazifasi – nutqiy kompetensiyani rivojlantirish; og'zaki va yozma nutqda sohaviy terminlarni samarali qo'llash ko'nikmalarini shakllantirish; ixtisoslikka oid matn tuzish, uni tahrir va tahlil qilish malakalarini hosil qilish; sohaviy hujjatlarni tuzish, shu jumladan elektron hujjatlarni to'ldirish va rasmiylashtirish ko'nikmalarini shakllantirish. 1. Nutqiy kompetensiyasi rivojlanadi. 2. Og'zaki va yozma nutqda sohaviy terminlarni samarali qo'llash ko'nikmalari shakllanadi. 3. Ixtisoslikka oid matn tuzish, uni tahrir va tahlil qilish malakalarini hosil bo'ladi. 4. Sohaviy hujjatlarni tuzish, shu jumladan, elektron hujjatlarni to'ldirish va rasmiylashtirish ko'nikmalarini shakllanadi. IV. Ta'lim berish usullari •esse, tezis va maqolalar yozish; •vaziyatli topshiriqlarni (keys-stadi) echish; •jarayonli-yo'naltirilgan ta'lim;			
2.				

7. Aminov M., Madvaliyev A., Mahkamov N., Mahmudov N. Ish yuritish (amaliy qo'llanma). – Toshkent: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi, 2017.	
Axborot manbalari	
8. www.kutubxona.uz 9. www.ziyonet.uz 10. www.alishernavoiiy.uz	
7	Fanning o'quv dasturi O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti Kengashining 2024-yil “ ” avgustdagi “ ” – sonli bayoni bilan tasdiqlangan.
8	Fan/modul uchun mas'ul: Z.Marufova , O'zDSMI, “O'zbek va jahon filologiyasi” kafedrası dotsenti, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
9	Taqrizchilar: N.Jabborov – Alisher Navoiy nomli O'zbek tili va adabiyoti universiteti professori, filologiya fanlari doktori. X. Ismoilov – O'zDSMI, “O'zbek va jahon filologiyasi” kafedrası dotsenti, filologiya fanlari nomzodi.

	Hujjatlar turlari. Hujjatlar xususiyatlari. Topshiriqlar ustida ishlash. Hujjat turlari haqida ma'lumot. Hujjatlarning tarkibiy tuzilishi va qo'llanilish o'rinlari. 27-mavzu: Tashkiliy hujjatlar va ularning turlari. Tashkiliy hujjatlar. Hujjat turlari. Topshiriqlar ustida ishlash. Tashkiliy hujjat turlari va rekvizitlari. Tashkiliy hujjatlarning tuzilishi. Hujjat namunalari yozish. 28-mavzu: Farmoyish hujjatlari va ularning turlari. Farmoyish hujjatlar. Hujjat turlari. Topshiriqlar ustida ishlash. Farmoyish hujjat turlari, xususiyatlari, rekvizitlari. 29-mavzu: Ma'lumot-axborot hujjatlari. Axborot hujjatlar. Hujjat turlari. Topshiriqlar ustida ishlash. Ma'lumot-axborot hujjatlarining turlari va xususiyatlari. Ariza, ishonchnoma, tavsifnoma, tarjimai hol namunalari yozish. 30-mavzu: Xizmat yozishmalari. Xatlar. Xizmat yozishmalari. Xatlar va ularning turlari, xususiyatlari. Topshiriqlar ustida ishlash. Xizmat xatlarining turlari va xususiyatlari. Xizmat xatlari namunalari ustida ishlash.
4	VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: - interfaol aqliy hujum; - mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar; - guruhlarda ishlash; - taqdimotlarni qilish; - jarayonga asoslangan metod.
5	VIII. Kreditlarni olish uchun talablar: Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni muvoffaqiyatli topshirish.
6	Asosiy adabiyotlar 1. Qodirova H O'zbek tili. T., 2020 y. 362 bet.. 2. Turdiyeva K. Ahmedova D. O'zbek tili (o'quv qo'llanma). – T.: 2007 y. - 208 b. 3. Yuldasheva Sh., Kabulova D., Sobirova M. O'zbek tili (o'quv qo'llanma). – N.: Bilim, 2013. - 156 b. Qo'shimcha adabiyotlar 4. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 488 b. 5. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. – Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 104 b. 6. Lafasov U. O'zbek tili (o'quv qo'llanma). – Toshkent: ToshDSHI, 2016. – 532

	• muhokamalarda ishtirok etish; • kichik guruhlarda ishlash; • loyiha ishi bajarish; • mustaqil ishlarni bajarish; • taqdimot tayyorlash; • turli darajadagi testlarni yechish; • so'rov o'tkazish; • muammoni hal qilish. V. Fanning tarkibiy tuzilishi: 1-mavzu: O'zbekiston – yagona Vatan. Orfoepiya qoidalar. O'zbek tilida tovushlar talaffuzi. Orfoepiya qoidalar. O'zbek tilida tovushlar tizimi. va talaffuzi. O'zbekiston haqida ma'lumotlar berish. Topshiriqlar ustida ishlash. O'zbekiston haqida matn tuzish. Lug'at bilan ishlash. 2-mavzu: O'zbek tili – Davlat tili O'zbek tilining imlo qoidalar. Davlat tili haqidagi qonun. O'zbek tilining imlo qoidalar. Savodxonlik ustida ishlash. Topshiriqlar ustida ishlash. 3-mavzu: Milliy qadriyatlar – millat iftixori O'zbek tilida so'z yasatishi. Milliy qadriyatlar haqida mulohazalar. O'zbek tilida so'z yasatishi. Topshiriqlar ustida ishlash. 4-mavzu: Tarix va zamonamiz. O'zbek tilining leksik qatlamlari. Tarix va zamonamiz. O'zbek tilining leksik qatlamlari. Topshiriqlar ustida ishlash. 5-mavzu: Zamonaviy dunyoda ta'lim Til va terminologiya. "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun. Til va terminologiya. Topshiriqlar ustida ishlash. Mavzu bo'yicha kalit so'zlar asosida kichik matn tuzish. 6-mavzu: Muzeilar – o'tmish va kelajak orasidagi ko'pri. Sohaviy terminlar va ularning qo'llanilishi. Muzeilar haqida suhbat. Sohaviy terminlar va ularning qo'llanilishi. Topshiriqlar ustida ishlash. 7-mavzu: Kitob mutolaasi Erkin va turg'un birikmalar. Frazologik birliklarning turlari. Kitob mutolaasi va mutolaa. Madaniyati. Erkin va turg'un birikmalar. Frazologik birliklarning turlari
--	--

8-mavzu: Adabiyot – ma’naviyatni yuksaltiruvchi manba.
Nutq uslublari. Badiiy uslub va uning xususiyatlari. Adabiyot yashasa, millat yashaydi. Nutq uslublari. Badiiy uslub va uning xususiyatlari.

9-mavzu: Ommaviy axborot vositalari.
Publitsistik uslub va uning xususiyatlari. Ommaviy axborot vositalarining o‘zbek tiliga aloqadorligi. Publitsistik uslub va uning xususiyatlari. Topshiriqlar ustida ishlash.

10-mavzu: XXI asrda innovatsiyalar
Ilmiy uslub va uning xususiyatlari. XXI asr – texnika asri. Ilmiy uslub va uning xususiyatlari. Topshiriqlar ustida ishlash.

11-mavzu: Davrimizning global muammolari.
Maqola va uning turlari. Davrimizning global muammolari. Maqola yozish qoidalari. Topshiriqlar ustida ishlash.

12-mavzu: Tabiat, inson. salomatlik
Reportaj tayyorlash. Intervyu olish va intervyu berish qoidalari. Ekologiya, tabiat mavzularida suhbat. Tabiat – bebaho boylik. Reportaj tayyorlash. Intervyu olish va intervyu berish qoidalari.

13-mavzu: Huquqiy madaniyat.
Rasmiy-idoraviy uslub va uning xususiyatlari. Huquqiy madaniyat. Rasmiy-idoraviy uslub va uning xususiyatlari. Topshiriqlar ustida ishlash.

14-mavzu: Ilm maskanimiz hayotidan
So‘zlashuv uslubi va uning xususiyatlari. Shevaga oid so‘zlar. Ilm maskanimiz hayotidan. So‘zlashuv uslubi va uning xususiyatlari. Shevaga oid so‘zlar.

15-mavzu: Hayot mening tasavvurimda
Matn va uning ko‘rinishlari. Dialogik matnning ma’no munosabatiga ko‘ra turlari. Hayot mening tasavvurimda. Matn va uning ko‘rinishlari. Dialogik matnning ma’no munosabatiga ko‘ra turlari.

16-mavzu: Ustoz maktabi
Monologik matn. Monologik matnda mazmun izchilligi va ohang. Ustozga ehtirom. Ustoz haqida she’ va matnlar. Monologik matn. Monologik matnda mazmun izchilligi va ohang.

17-mavzu: Kasbim tarixi
Soha lug‘atlari. Ularda terminlar va birikmalarning berilishi. Kasb turlari. Soha lug‘atlari. Terminlar va birikmalarning berilishi. Kasb haqida o‘zbekcha

matn tuzish, matn ustida ishlash. Kasbiy terminlarni nutqda qo‘llash.

18-mavzu: Iqtidor va mehnat.
Matnda so‘z va termin tanlash. Iqtidor va mehnat. Matnda so‘z va termin tanlash. Topshiriqlar ustida ishlash. Mavzu bo‘yicha fikrini bayon etish. Terminlar va lug‘at bilag ishlash.

19-mavzu: Yetuk mutaxassis.
Matn tahlili va tahriri. Yetuk mutaxassis. Matn tahlili va tahriri. Topshiriqlar ustida ishlash. Mutaxassislik terminlari haqida tushuncha berish. Kalit so‘zlar yordamida mustaqil matn tuzish.

20-mavzu: Ilm sari yo‘l.
O‘zbek tilida sinonimlar. Ilm sari yo‘l. O‘zbek tilida sinonimlar. Topshiriqlar ustida ishlash. Ilm-fan mavzusidagi matnlar ustida ishlash. Lug‘at yordamida og‘zaki

21-mavzu: Kasb etikasi. Nutq odobi.
Me‘yor tushunchasi. Kasb etikasi. Nutq odobi. Me‘yor tushunchasi. Topshiriqlar ustida ishlash. Etikaga oid so‘zlar ustida ishlash. Kasb etikasiga oid dialogik matnlar tuzish.

22-mavzu: San‘at va ma’naviyat.
Umumxalq leksikasiga kirgan san‘atshunoslik terminlari. San‘at va ma’naviyat. Umumxalq leksikasiga kirgan san‘atshunoslik terminlari. Topshiriqlar ustida ishlash. San‘at asarlari va san‘atkorlar, madaniyat xodimlari to‘g‘risida kichik matnlar tuzish.

23-mavzu: Men sevgan asar.
Badiiy tasvir vositalari. Asarlar tahlili. Badiiy tasvir vositalari. Topshiriqlar ustida ishlash. Sevgan asari haqida fikrini yozma bayon qilish. Lug‘at bilan ishlash. Matnni qayta so‘zlash. Qahramonlarga tavsif berish.

24-mavzu: Iqtisod va hayot.
Umumxalq leksikasiga kirgan iqtisodiy terminlar. Iqtisod va hayot. Umumxalq leksikasiga kirgan iqtisodiy terminlar. Topshiriqlar ustida ishlash.

25-mavzu: Ish yuritish tili va uslubi.
Ish yuritish tili. Ish yuritish uslubi. Topshiriqlar ustida ishlash. Hujjat yuritish qoidalari va rasmiy uslub.

26-mavzu: Hujjat turlari va xususiyatlari.